

METODE INTERACTIVE DE GRUP FOLOSITE ÎN INVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof . COSTIN ANGELICA
Grădinița cu P.P Nr. 3 Vaslui

Metodele de învățare constituie instrumente de prim rang în mâna educatorului, este calea eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile cadrului didactic și ale copiilor.

În grădiniță un accent deosebit se pune pe folosirea învățării active și pe cooperare, acestea concurând la obținerea unor performanțe notabile. Atunci când se folosesc metodele de învățare activă toți copiii asimilează la un nivel mai profund, rețin ideile mai mult timp, sunt motivați și le place școala, și pot corela ceva ce au învățat. cu viața reală și în rezolvarea de probleme.

Plecând de la o literatură în domeniu (Palmade , Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărțite din punct de vedere istoric în :

- metode tradiționale/ clasice : expunerea conversația, exercițiul, demonstrația, observația;

- metode moderne: Bula dublă, schimbă perechea, problematizarea, algoritmizarea, cubul, învățarea prin cooperare, mozaicul, brainstorming-ul, studiul de caz, instruirea programată, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare, tehnica ciorchinelui, tehnica Turul galeriei, interviul.

Însă nu tot ceea ce este „vechi” este neapărat și demodat, după cum nu tot ceea ce este „nou” este și modern. Metodele interactive de grup sunt modalități moderne în primul rând de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare astfel copiii nemaiputând să se plictisească. Prin folosirea acestor metode , preșcolarii sunt puși în fața unui efort intelectual cât și psihic, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții. De asemenea, aceste metode implică toți copiii și le dezvoltă abilitățile de comunicare, creativitate, cât și libertatea în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil. Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale.

În continuare vom prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Bula dublă - este o metoda de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebirile dintre doua obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică

asemănările iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebirile.

Exemplu. La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două caracteristici ale anotimpului toamna (cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna (ninge, îngheață apa) în cercurile exterioare și două asemănări (anotimp, 3 luni) în cercurile mici din mijloc. O altă activitate la care am folosit metoda Bula dublă a fost o activitate DLC-joc didactic „În curând voi fi școlar,.. În acest joc în cele două cercuri mari am așezat imagini cu preșcolari și școlari iar copiii au completat cercurile mici din mijloc cu asemănările existente între preșcolari și școlari (sunt copii, se hrănesc și cresc) iar în cercurile exterioare au completat cu caracteristicile acestora (preșcolarii se joacă, merg la grădiniță, școlarii merg la școală, învață). **Schimbă perechea** este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea”, am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire..

Exemplu. La activitatea DȘ observare cu tema „Fructe de toamnă”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi. La îndemnul educatoarei copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat, pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute, iar la comanda educatoarei „Schimbă perechea” copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei”, este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită, cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și a le dezvolta capacitățile creatoare.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire cu tema „De ce îmi place anotimpul vara ?” la începutul activității copiii au stabilit împreună caracteristicile anotimpului vara pornind de la întrebarea „Ce știți despre anotimpul vara?,, Fiecare copil a răspuns printr-un enunț scurt în ordinea stabilită fără a repeta ideile colegilor. Ideile emise sunt direct proporționale cu numărul membrilor grupului. După enunțarea ideilor, copiii au fost rugați să reflecteze asupra lor și să se pronunțe care sunt cele mai aproape de adevăr.

Aceste caracteristici sunt împărțite în 3 categorii:

Caracteristici care țin de evoluția naturii

Caracteristici care țin de relația omului cu mediul în anotimpul vara

Caracteristici care nu se încadrează în nici o categorie și care vor fi eliminate

Din multitudinea de metode interactive, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat la grupa, metode prin care noul, căutarea de idei conferă activității „un mister didactic” în care copilul e participant activ la propria formare. Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare, etc.. distractive și acționează direct asupra modului de gândire și manifestare a copiilor. Prin utilizarea metodelor, copiii învață să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să aplaneze conflictele. Situațiile de învățare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă gândirea democratică, prin exersarea gândirii critice, gasesc soluții, aduc argumente, dau sfaturi

Stilul didactic al dascalului va fi adaptat în funcție de fiecare tip de copil: timid, agresiv, pesimist, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul , mimica, sfatul , orientarea, lauda, aprecierea potrivită.

Bibliografie:

Silvia Breben, Elena Goncea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga – Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves 2002.

Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – Activități bazate pe inteligențe multiple, Editura Reprograph, Craiova, 2005

Lucia Gluiga, Jodi Spiro – Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice, București 200

Curriculum pentru învățământul preșcolar.

Dicționarul limbii române DEX.